

Orpon hallituksen sosiaaliturvauudistukset

UUDISTUSTEN VAIKUTUKSET KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIIN TULOIHIN
VUONNA 2023 JA 2024 SEKÄ NIIDEN VAIKUTUS TYÖNTEON
KANNATTAVUUTEEN

KÄRKI SANTERI

Laskelmat sen osoittavat – Orpon hallituksen uudistukset lisäävät kannustinloukkuja ja vähentävät työnteon kannattavuutta

Petteri Orpon hallitus on toteuttamassa lukuisia uudistuksia suomalaiseen sosiaaliturvajärjestelmään. Uudistusten tarkoitus on ollut lisätä työnteon kannattavuutta ja saada peräti 100 000 uutta työllistä.

Hallituksen uudistuksissa eri etuuskien määräytymisperusteita aiotaan muuttaa eli käytännössä laskea etuuskien tasoa, jotta ihmiset ottaisivat vastaan kokoaikatyötä. Samalla Orpon hallitus keventää ansiotulojen verotusta. Tässä tekstissä on käytetty oletuksena sitä, että ennakkotietojen mukaisesti työttömyysvakuutusmaksu laskee 0,71 %.

Tekstissä käyn läpi lyhyesti sen, mitä uudistuksia Orpon hallitus on tekemässä. Sen jälkeen esittelen uudistusten vaikutukset ihmisten tuloihin sekä kuvitteellisen perustoimeentulotuen laskelman, jossa on huomioitu yleiset tulot ja menot. Näin ollen myös perustoimeentulotukeen tehtävät uudistukset vaikuttavat laskelmiin.

Laskelmien perusteella hallituksen uudistukset eivät lisää matalapalkka-aloilla tai osa-aikaisesti työskentelevien kannustimia työntekoon, vaan pikemminkin päinvastoin – uudistukset syventävät kannustinloukkuja ja tekevät työn ottamisesta monelle erittäin kannattamatonta, sillä jopa 1 400 e/kk bruttoansioilla voi joutua hakemaan perustoimeentulotukea. Tämä voi tarkoittaa jollain aloilla 80 % työaikaa. Kannustinloukkuja taas voitaisiin välttää, jos työstä saadut rahat pitäisivät selkeästi ihmisen poissa perustoimeentulotuelta ja jos työstä saadut rahat nostaisivat ansiotasoa huomattavasti.

Lisähuomautus: tämä analyysi on tehty sunnuntaina 8.10.2023 noin 2,5 tunnin aikana. Blogissani julkaistava teksti tulee olemaan mahdollisesti korjattu ja siihen on linkitetty muita tekstejäni, jotta kyseinen analyysi olisi hakukoneoptimoitu.

Hallituksen uudistukset

Orpon hallitusohjelmassa esitettyjä uudistuksia on viety lainvalmisteluun sekä pian myös hallituksen budjettiriihen kautta tulevan vuoden budjettiin, joten on turvallista tehdä ainakin joitain oletuksia muutoksista.

Työttömyysetuuksissa Orpon hallitus aikoo poistaa 300 euron suojaosan, eli jatkossa jokainen tienattu euro vaikuttaa maksettavaan työttömyysetuuteen, kun taas nykymallissa 300 euron jälkeiseltä osuudelta leikkaantuu pois puolet jokaisesta tienatusta eurosta. Lisäksi lapsikorotukset ollaan poistamassa, mikä tuo suuren loven lapsiperheiden toimeentuloon. Sitä en käsittele kuitenkaan enempää tässä yksin asuvan skenaariossa.

Yleisen asumistuen osalta hallitus on korottamassa perusomavastuuta. Vuonna 2023 kaava menee näin:

Perusomavastuun määrä lasketaan kaavalla $0,42 \times [T - (667 + 111 \times A + 246 \times L)]$, jossa

T = ruokakunnan yhteenlasketut tulot

A = aikuisten lukumäärä

L = lasten lukumäärä

667 euroa on vakiomäärä.

Vuonna 2024 kaavan kerroin on 0,5.

Lisäksi hallitus on vähentämässä huomioitavia asumismenoja, muuttaen kertoimen 0,8:sta 0,7:ään. Tämä tarkoittaa sitä, että maksimiasumistuki laskee 70 %:iin hyväksyttävistä asumismenoista.

Perustoimeentulotuen osalta hallitus on poistamassa harkinnan Kelan perustoimeentulotuen asumismenojen huomioimisesta. Tämä tarkoittaa sitä, että jos esimerkiksi luottotiedoton ei saa edullisempaa asuntoa 3 kk sisään hakemisesta huolimatta, asumismenot kohtuullistetaan. Käytännössä kohtuullistaminen tarkoittaa sitä, että kohtuullisten asumismenojen ylittävä osuus on pois perustoimeentulotuen perusosasta, vaikka sitä summaa ei suoraan perusosasta poisteta. Se on toki vain semantiikkaa, sillä käytännössä kyseessä on suora leikkaus perustoimeentulotuen perusosaan.

Laskelmien taustatietoja

Laskelmissa on oletuksena yksin asuva tamperelainen vuonna 1992 syntynyt ev.lut. kirkkoon kuuluva lapseton henkilö, joka asuu 610 e/kk kustantavassa asunnossa. Veroprosentit on laskettu verottajan veroprosenttilaskurin avulla (työttömyysetuuksia ei laitettu laskuriin) ja työttömyysetuudet on huomioitu etuusverokortin 20 %:n geneerisen vähennyksen avulla.

Taulukoissa vertaillaan kolmea eri tuloluokkaan kuuluvaa yksin asuvaa henkilöä ja oletuksena on ansiotulojen määrä/kk. Kolmessa eri tapauksessa ansiotulot ovat 1400 e/kk, 700 e/kk ja 300 e/kk. Saadut työttömyysetuudet on huomioitu kertoimella 21,5. Sitä käytetään Kelan ratkaisuihin tulojen huomioimisessa kuukautta kohti, koska työttömyysetuuden 20 päivän maksujaksoja osuu vuoden ajalle 13 kappaletta. Näin maksut saadaan jaettua tasaisesti koko vuotta kohden. Laskelmissa on noudatettu Kelan voimassa olevia ratkaisuohteja ja edellä mainittuja kaavoja. Indeksikorotuksia ei ole huomioitu laskelmiin, koska hallituksen esitysten perusteella näitä ei ole tulossa.

Taulukot ja laskelmat on tehty erilaisiin tilanteisiin, joissa verrataan vuoden 2023 ja 2024 tuloja niin ansiotuloissa, työttömyysetuuksissa, yleisessä asumistuessa kuin perustoimeentulotuessa. Lisäksi uudistusten ongelmia ja kannustinloukkuvaikutuksia haluttiin avata ottamalla mukaan ulosoton asiakkaat, joilta lähtee tuloista ulosottoa verojen lisäksi. Heillä kuitenkin lasketaan bruttotulot ennen ulosottoa esimerkiksi asumistuessa, mikä vähentää selvästi kannustimia tehdä töitä.

Tulojen muutokset – Orpon uudistukset laskevat merkittävästi osa-aikaisten kokonaisansioita

Orpon hallituksen uudistukset laskevat monen pienituloisen kokonaisansioita, vaikka hallitus on markkinoinut verouudistusten auttavan myös pienituloisia. Taulukosta 1 voidaan nähdä, että ansiotuloja lukuun ottamatta kaikki muut maksettavat tulot laskevat selvästi.

Taulukko1: Tulojen muutos vuosina 2023 ja 2024

	Palkka 1400 e/kk	Palkka 700 e/kk	Palkka 300 e/kk
Palkka, netto ilman ulosottoa, 2023	1250,9	639,45	274,05
Palkka, netto ilman ulosottoa, 2024	1268,4	644,42	276,18
Työttömyysetuus, brutto 2023	250,04	600,07	800,01
Työttömyysetuus, netto 2023	200,03	480,06	640,01
Työttömyysetuus, brutto, ilman suojaosaa	100,02	450,02	650,03
Työttömyysetuus, netto, ilman suojaosaa	80,02	360,02	520,02
Työttömyysetuus, brutto 500 euron suojaosalla	350,02	700,04	800,01
Työttömyysetuus, netto, 500 euron suojaosalla	280,02	560,03	640,01
Yleinen asumistuki 2023	165,39	249,41	357,6
Yleinen asumistuki 2024	0	182,69	252,69
Ulosotto	318,3	0	0

Ansiotuloissa korotus on parhaimmillaan vajaa 20 euroa. 700 euron ja 300 euron kuukausiansioilla korotus on alle 5 euroa ja hieman yli 2 euroa. Vastaavasti esimerkiksi työttömyysetuuksien nettomäärissä on jo valtavat erot vuoden 2023 ja 2024 välillä. Bruttomääräisesti tulot laskevat kaikissa luokissa noin 150 euroa, nettona noin 120 euroa. Tästä voidaan nähdä, että veronkevennykset tuloverojen osalta eivät juurikaan auta niitä, joilla on kaikista pienimmät tulot.

Myös yleisen asumistuen osalta muutokset ovat radikaaleja, kun 300 euron suojaosuus poistetaan ja omavastuuosuutta kasvatetaan. 1 400 e/kk tienaa menettää asumistuen kokonaan, muissakin tuloluokissa pudotus on merkittävä. Suojaosien poisto tarkoittaa siis sitä, että etuudet laskevat rajusti jokaista tehtyä työtuntia kohden, mikä vähentää kannustimia tehdä enemmän osa-aikatöitä.

Taulukossa on esitetty myös työttömyysetuuden netto- ja bruttosummat 500 euron suojaosalla. Tällöin ihmiselle jää rahaa enemmän käteen tehdystä työstä kaikissa tuloluokissa, mikä kannustanee ihmisiä tekemään enemmän työtä.

Tuloissa merkittävä pudotus

Pienituloisen yksin asuvan tuloihin tulee merkittävä pudotus Orpon hallituksen uudistusten myötä (Taulukko 2), eikä pieni korjaus veroprosentissa auta todellisuudessa pienituloisia laisinkaan.

Taulukko 2: Kokonaisansiot vuonna 2023 ja 2024

Tulot	1400 e + TE + YLAT	700 e + TE + YLAT	300 e + TE + YLAT
Vuonna 2023	1616,32	1368,92	1271,66
Vuonna 2024	1368,42	1277,13	1178,9
Erotus	-247,9	-91,79	-92,76

Taulukossa on huomioitu tulot taulukon 1 antamien lukemien perusteella ja laskettu yhteen sekä ansiotulot, (soviteltu) työmarkkinatuki/peruspäiväraha ja yleinen asumistuki. Erotus on euroissa. 1 400 euron ansiotuloilla kokonaisansiot putoavat 247,90 e/kk eli yli 15 %. 700 euron tuloluokassa pudotus on 91,79 e/kk ja 300 euron tuloluokassa 92,76 e/kk, eli jopa enemmän, kuin ylemmässä tuloluokassa. Prosentuaalisesti pudotus on 700 e ansiotuloilla vajaa 7 % ja 300 e/kk tuloilla hieman yli 7 %.

Käytännössä muutokset tarkoittavat sitä, että samoilla tunneilla, mitä aiemmin olet tehnyt, tuntipalkkasi laskee 7-15 %. Tutkitusti tällä ei ole motivoiva vaikutus ihmisten työntekoon ja hallituksen oman hallitusohjelman mukaan verotusta on laskettu siksi, että ihmiset tekevät enemmän töitä. Pienituloisille kohdistettavat leikkaukset ovat ristiriidassa hallituksen julkilausuttujen tavoitteiden kanssa.

Toimeentulotuen tarve lisääntyy merkittävästi

Hallitusohjelmassa on esitetty tavoite vähentää perustoimeentulotuen tarvetta merkittävästi. Edellä esitellyt taulukot 1 ja 2 osoittivat, että osa-aikaisten työntekijöiden kokonaisansiot laskevat merkittävästi. Se lisää riskiä päätyä toimeentulotuella. Taulukossa 3 ja 4 katsotaan, kuinka eri tuloluokkien toimeentulotuen tarve kasvaa muutosten myötä.

Perustoimeentulotuella päätyminen tarkoittaa sitä, etteivät tulot ja menot riitä kattamaan välttämätöntä elämistä. Yksin asuvalle pitäisi jäädä vuokran ja asumismenojen jälkeen käyttöön 555,11 e/kk (vuonna 2023). Mikäli ihmisellä on enemmän rahaa käytössä, ei oikeutta perustoimeentulotukeen muodostu.

Perustoimeentulotuki on passivoiva etuus, sillä siinä kaikki ansiotulot voidaan huomioida pelkän 150 euron ansiotulovähennyksen kanssa tulona. Lisäksi ansiotulot voidaan arvioida historiallisten tulojen perusteella, mikä tarkoittaa sitä, että Kela voi arvioida tulot ylä- tai alakanttiin ja tämä voi aiheuttaa rahattomuutta seuraavina kuukausina. Sen takia perustoimeentulotuella töiden tekeminen on riski, joka voi johtaa velkaantumiseen, nälkiintymiseen ja pahimmillaan asunnon menettämiseen myös niiden ihmisten osalta, joilla ei ole elämänhallinnassa mainittavia ongelmia.

Perustoimeentulotuessa voidaan huomioida työmatkakuluja menona, mutta esimerkiksi auton vakuutuksia ja huoltoja ei huomioida. Näin ollen taulukon 3 ja 4 tuloksiin voi halutessaan liittää menoksi vielä laskennallisesti vaikka 150 e/kk auton huolto- ja vakuutuskustannuksia sekä vapaa-ajan matkakuluja. Taulukossa menoja on huomioitu 100 euron edestä ja perustoimeentulotuessa menot voidaan huomioida tosiasiallisia matkakustannuksia vastaan jälkikäteen menona, lähtökohtaisesti edullisimman ajoneuvon mukaan.

Laskelmassa asumismenot on huomioitu tilannekohtaisen harkinnan perusteella suurempana, kuin paikkakunnan kohtuulliset asumismenot (572 e/kk) vuoden 2023 osalta. Vuonna 2024 on huomioitu vain kohtuullinen osuus asumismenoista. Kohtuullinen osuus määritellään paikkakunnittain ja ne on huomioitu Kelan vuoden 2023 rajojen mukaan, sillä niihin on todennäköisesti tulossa kustannusjarru ja kriteerejä saatetaan muuttaa kohti alueellisia kustannuksia nykyisen kuntakohtaisen mallin sijaan.

Taulukko 3: perustoimeentulotuen laskelmat vuonna 2023

Tulot	e/kk		
	1400 e ansiotulot	700 e ansiotulot	300 e ansiotulot
Yleinen asumistuki	165,39	249,41	357,6
Työmarkkinatuki	200,03	480,06	640,01
Ansiotulot	1250,9	639,45	274,05
Ansiotulovähennys	-150	-150	-150
Tulot yhteensä	1466,32	1218,92	1121,66
Menot			
Vuokra	610	610	610
Työmatkakulut, e/kk	100	100	100
Perusosa, yksin asuva	555,11	555,11	555,11
Menot yhteensä	1265,11	1265,11	1265,11
Tulojen ja menojen erotus	201,21	-46,19	-143,45

1400 e ansiotulot, suojaraja 500 e	700 e ansiotulot	300 e ansiotulot
165,39	249,41	357,6
280,02	560,03	640,01
1250,9	639,45	274,05
-150	-150	-150
1546,31	1298,89	1121,66
610	610	610
100	100	100
555,11	555,11	555,11
1265,11	1265,11	1265,11
281,2	33,78	-143,45

Taulukko 4: Perustoimeentulotuen laskelmat vuonna 2024

Tulot	e/kk		
	1400 e ansiotulot	700 e ansiotulot	300 e ansiotulot
Yleinen asumistuki	0	182,69	252,69
Työmarkkinatuki	80,02	360,02	520,02
Ansiotulot	1268,4	644,42	276,18
Ansiotulovähennys	-150	-150	-150
Tulot yhteensä	1198,42	1037,13	898,89
Menot			
Vuokra	572	572	572
Työmatkakulut, e/kk	100	100	100
Perusosa, yksin asuva	555,11	555,11	555,11
Menot yhteensä	1227,11	1227,11	1227,11
Tulojen ja menojen erotus	-28,69	-189,98	-328,22
Vähennys, ei-huomioitavan vuokran osuus, todellinen tilanne	-58,69	-219,98	-358,22

1400 e ansiotulot, suojaraja 500 e	700 e ansiotulot	300 e ansiotulot
0	182,69	252,69
280,02	560,03	640,01
1268,4	644,42	276,18
-150	-150	-150
1398,42	1237,14	1018,88
572	572	572
100	100	100
555,11	555,11	555,11
1227,11	1227,11	1227,11
171,31	10,03	-208,23
141,31	-19,97	-238,23

Taulukoita 3 ja 4 voidaan nähdä, että vuoden 2023 ja vuoden 2024 tilanne esitetyillä lakimuutoksilla tarkoittavat sitä, että suurin osa osa-aikatoissa olevista joutuu täydentämään toimeentuloaan perustoimeentulotuella ja vaarantamaan siten seuraavan kuun toimeentulon, jos tulot eivät vastaa arviota. Vastaavasti jos työttömyysetuuksissa olisi suurempi suojaosa, niin vuoden 2023 tuloilla myös 700 e/kk ansiotuloa tienaa henkilö voi pärjätä ilman toimeentulotukea. Sillä on merkittävä kannustinvaikutus, sillä jokainen 70 e päälle tienattu euro on euro, jota ei voida ottaa huomioon seuraavan kuun toimeentulotuessa.

Taulukosta selviää, että nykytilanteessa ainoastaan 1400 e/kk tienaa henkilö selviää ilman perustoimeentulotukea, olettaen toki, että hänelle ei tule yllättävän suuria menoja. Muissa tuloluokissa joudutaan turvautumaan perustoimeentulotukeen oman elatuksen turvaamiseksi, vaikka ensisijaiset etuudet ovat maksussa. Tämä ei kannusta kovin paljoa työntekoon, etenkin, kun esimerkiksi oman auton käyttö ja autoon liittyvät kulut ovat menoja, joita ei perustoimeentulotuessa täysimääräisesti huomioida. Työssäkäynti voi jopa vähentää merkittävästi käytössä olevaa perusosaa, mikä ei kannusta hankkimaan autoa ja tekemään osa-aikatöitä.

Orpon hallituksen uudistukset muuttavat tilannetta merkittävästi vuonna 2024, kun jopa 1 400 e/kk tienaa henkilö joutuu turvautumaan perustoimeentulotukeen, mikä vähentää kannustimia työn vastaanottamiseen merkittävästi ja vaarantaa vakaan toimeentulon. Jokainen tienattu euro voi olla pois seuraavan kuukauden rahoista. Mikäli Orpon hallitus ei olisi poistanut suojaosuuksia, 1 400 e/kk tienaa henkilö olisi voinut jatkaa töissään ja tienata lisäeuroja ilman pelkoa toimeentulotuella vajoamisesta. Muiden tuloluokkien toimeentulotuen tarve kasvoi merkittävästi vuoteen 2023 verrattuna ja laskelmat olivat työntekemisestä huolimatta yli 200 euroa alijäämäisiä. Näin ollen töihin meneminen ei nosta omaa tulotasoa, ellei työstä saatava palkka ole merkittävästi enemmän, kuin 1 400 e/kk. Se tarkoittaa Tampereen kokoisessa paikassa sitä, että esimerkiksi 75 % työajan saaminen kaupan kassalta voi olla vähemmän kannattavaa, kuin perustoimeentulotuella oleminen, jos työttömyysetuuksien ja yleisen asumistuen suojarajat poistetaan.

Lisäksi on huomioitava, että 100 euron korotus vie 50 % maksettavasta työttömyysetuudesta pois uudessa mallissa, kun taas vanhassa mallissa pudotus on maltillisempi, noin 20 %. Käteen jäävä aavistuksen suurempi palkka ei kompensoi pudotusta työttömyysetuudessa, joten uudessa mallissa työtuloa käytännössä verotetaan rankemmin pienituloisilla osa-aikaisilla työntekijöillä, kuin vanhassa mallissa.

Taulukko 5: Ulosottoasiakkaan tulot vuonna 2023 ja 2024

Tulot	1400 e kokonaistulot, ulosotto (2023)	1400 e kokonaistulot, ulosotto (2024)
Tulot yhteensä	1298,02	1050,12
Ansiotulovähennys	-150	-150
Tulot yhteensä	1148,02	900,12
Menot		
Vuokra	610	572
Työmatkakulut, e/kk	100	100
Perusosa, yksin asuva	555,11	555,11
Menot yhteensä	1265,11	1227,11
Tulojen ja menojen erotus	-117,09	-326,99

Ulosoton asiakkaiden osalta en analysoi tarkemmin muutosta, sillä myös 1400 e/kk tienaaavan kohdalla toimeentulotuen tarve on selvä. Kuitenkin jo 1400 e/kk tienaaavan tulot jäävät nettona niin pieniksi, että perustoimeentulotuen tarve on merkittävä vuonna 2023 ja kasvaa entisestään vuonna 2024, mikä vähentää entisestään työnteon kannattavuutta. Eniten tähän vaikuttaa yleisen asumistuen määräytymisperiaatteet, sillä yleisessä asumistuessa ulosottoa ei lasketa vähennykseksi. Ulosottoasiakkaiden osalta tilanne on se, että jopa 2 000 e/kk kuukausitulot voivat nykyisellä lainsäädännöllä tehdä työnteon kannattamattomaksi.

Päätelmät

Taulukoiden ja laskelmien perusteella Orpon hallituksen uudistukset lisäävät merkittävästi kannustinloukkuja osa-aikatyötä tekevien keskuudessa, sillä jatkossa jo pienistä summista vähennetään työmarkkinatuen määrää. Käytännössä tämä nostaa verotuksen tasoa valtavasti. Lisäksi työnteeseen liittyy ylimääräisiä, ei-perustoimeentulotuessa huomioitavia kustannuksia, jotka voivat vähentää tosiasiallisesti käytettävissä olevan perusosan määrää jopa satasilla. Se tarkoittaa sitä, että jos ihminen käy töissä, hänen oikeus inhimilliseen elämään voi vaarantua. Köyhyyttä uudistukset eivät korjaa, vaan ajavat yhä useamman osa-aikatyöläisen perustoimeentulotuen pariin, täten passivoiden ja vähentäen työnteon kannattavuutta.

Hallituksella on ollut oletus siitä, että ihmiset työllistyvät kokoajatöihin leikkausten avulla. Tosiasiallisesti moni työntekijä etenkin palvelualoilla ja eri myyntitöissä tekisivät kokoajatöitä, jos sitä olisi saatavilla. Tällä hetkellä työpaikkoja ei ole niin paljon auki, että jokaisen työllistyminen kokoajatöihin olisi mitenkään realistista (työpaikkojen ja työntekijöiden suhde on noin 5 työntekijää/avoin paikka, eikä kaikista paikoista makseta palkkaa). Näin ollen Orpon

hallituksen uudistukset oikeastaan kannustavat lopettamaan osa-aikatyön, sillä edes 75 %:n työviikko ei riitä välttämään perustoimeentulotuen tarvetta suuremmissa kaupungeissa. Taulukoista voi tehdä havainnon, että vuonna 2023 työnteke on selvästi kannattavampaa, kuin vuonna 2024. Taulukkoihin on lisätty myös laskelmat siitä, mikä tilanne olisi, jos suojaraja olisi 500 e/kk. Tällöin jopa 700 e/kk tuloilla voitaisiin välttää perustoimeentulotuen tarve kokonaan vuoden 2023 mallilla, mikä kannustaisi ihmisiä tekemään lisätöitä myös 700 euron ansiotulojen jälkeen – tällöin riskiä päätyä toimeentulotuelle ei ole ja tienatuista euroista ei vähennetä ”veroa” yhtä aggressiivisesti.

Hallitus ei todennäköisesti tule siis pääsemään työllisyystavoitteisiinsa esitetyillä uudistuksilla, mutta perustoimeentulotuen tarve lisääntyy merkittävästi osa-aikatyötä tekevien keskuudessa. Sen seurauksena riskit töiden lopettamisesta ja myös syrjäytymisestä ja kuntoutusetuuksille siirtymisestä kasvavat, mikä voi verotulojen laskemisen ja etuusmenojen pitkittymisen seurauksena tarkoittaa sitä, että hallituksen kaavailemat säästötkään eivät toteudu, vaan pikemminkin etuusmenot kasvavat. Lapsikorotusten poistaminen lisää lisäksi lapsiperheköyhyyttä ja pudottaa lapsiperheiden toimeentuloa vieläkin rajummin, jopa 25 %:lla. Joka tapauksessa nykyisellä toimintalogiikalla voi tulla tarve lisäleikkauksille, mikä vähentää kannustimia työllistyä entisestään.

Jos työllisyyttä halutaan lisätä, hallituksen tulisi välttää kaikin keinoin ihmisten ajautumista perustoimeentulotuen piiriin. Se voidaan saavuttaa korottamalla suojaosa työttömyysetuudessa pysyvästi 500 euroon sekä säilyttämällä lapsikorotukset. Yleisen asumistuen suojaosuuden tulisi pysyä voimassa, minkä lisäksi ulosottomaksut tulisi huomioida yleisen asumistuen laskentaperiaatteissa. Toisaalta perusturvaetuuksien tasoa voisi korottaa reilusti, jotta perustoimeentulotuelle päätyisivät vain ne, joilla on sosiaalihuollon tarvetta. Tällöin kaikki työttömät voisivat tilanteessa kuin tilanteessa tehdä töitä osa-aikaisesti ilman pelkoa oman toimeentulon vaarantumisesta.

Uudistuksilla on myös raju oikeudenmukaisuutta koetteleva vaikutus. Samalla, kun noin 14 000 e/kk tienaa henkilö saa vuositasolla lisää käyttörahaa 2280 euroa, 1 400 e/kk tienaa henkilö saa vuodessa etuuskien leikkausten myötä käteen 2974,80 e/kk vähemmän, vaikka veroprosenttia lasketaan. Jos uudistukset olisivat oikeudenmukaisempia, niin valtiontaloutta voitaisiin sopeuttaa merkittävästi enemmän ja pitkällä tähtäimellä vakaammin sekä reilummin, vähentäen samalla köyhyyttä ja lisäten verotuloja – pienituloiset kuitenkin käyttävät suurimman osan tuloistaan joka kuukausi, ylläpitäen valtion ostovoimaa.